

AZ UR HÁZÁNAK ÉPÍTÉSÉBEN EGYENES

HIVSÉGGEL,

FÁRADHATATLAN SZORGALMATOSSÁGGAL ÉS RITKA
BUZGÓSÁGGAL FORGOLODOTT

FÉRJFIUNAK

NÉHAI TIZTELETES TUDÓS

N. BATZONI

INTZE MIHÁLY

URAMNAK

A' KOLO'SVÁRI RÉFORMÁTA NÉPES ÉS VIRÁGZÓ EKLÉ-
SIA' ELSŐ PAPJÁNAK 'S BELSŐ CURATORÁNAK,
ÉS A' KOLOSI 'S KALOTA-SZEGI EKLÉSIAI KERÜLET'
NAGY ÉRDEMŰ ES PERESTJÉNEK
KEDVES EMLÉKEZETE.

KOLO'SVÁRATT,

Nyomt: a' REFORM. Coll. Betűivel 1795-dik Évtendőben.

07537

Haáz Rézső Múzeum Tudományos Könyvtára
Székelyudvarhely

Mellyet midőn a' feledékenységnak homályából ki-
ragadni, és az ISTEN' Hazának fölgálatjára fen-
telt 's abban soha-is el nem tsüggedő munkáfsággal
fogyasztott életének tsak ezen igen keskeny batárok közzé fori-
tott füvebb vífontagságait a' következendő idökre által-botsátani
foros Kötelességünknek esmérjük, nem kívánjuk az ő ki-tettző 's
másoktól költsönözött töladékok nélkül épen nem fűkölködő ér-
demeit a' magok jeles Virtussáikról esméretes Eleinek fényekkel
potolni avagy ékefiteni. Mindazáltal a' Jóknak jó emlékezetek
meg-érdemli, hogy még a' késő Maradékoknak-is fívekben fel-
élektetvén, a' Virtusnak utára vezérlő égő fákllya gyanánt föl-
gáljon. Ezen drága emlékezetü Férfinak, a' mi mostani komo-
rúságunk' tzéljának édes Attya tudni-illik, N. Tíft. Batzoni IN-
TZE MÁTÉ Uram, Hazánk jó Fiától, N. Batzoni INTZE IST-
VÁN Uramtól mint édes Attyától, és PAP JUDITH Akkönyvtől
vévén a' maga eredetét N. Batzonban, a' közelebb le-folyt Se-
culumnak 79-dik Eftendejében, minekutánna mind itten az Ha-
zában, mind pedig a' külső Országai Akadémiákon igen nagy elő-
menetellel folytatott tanulása által magát Hazájának fölgálatjá-

ra el-kézfittette volna, ezen végéhez terhes lépésekkel közelgető Seculumnak 8-dik Eftendejében, mint az ISTEN' Befédének Sáfára, Máramarosban a' Szigeti Réf. Ekléfiában bé-állittatván, innen öt eftendők el-folyások után, a' Kolo'svári Nemes Réf. Collegiumban elsöben-is a' Philosophiában és Philologiában, annakutánna pedig a' Theologiában Professori Hivatalra által tettetett. Végre pedig 1720-ban visont a' Papi Hivatalra visfka lépett, és mint a' Kolo'svári Réf. Eklésia Első Pappja 's Belső Curatora, magának ezen Gyülekezetben még 22 Eftendők' el-folyások alatt nevezetes érdemeket ferzett. A' kinek kedves Házas Társától Néhai Tíft. BOGDÁNYI SÁJGO ERSÉBETH Af-fonytól, SÁMUEL, ANNA, ERSÉBETH, 'SUSÁNNA, ISTVÁN, és MIHÁLY, bat igen jeles Magzatok fűlettetvén, az három el-sőbbek még gyenge idejekben az örökkévalóságra által-költözte-nek, 'SUSÁNNA, ama' Nagy férjfiának Néhai Tíft. Tudós VE-RESTÖL GYÖRGY Uramnak, a' Kolo'svári Réf. Collegium nagy híri és érdemi Professorának és végre az Erdélyi Réf. Eklé-fiák' 's Oskolák' Superintendenseknek élete Párja lett. ISTVÁN pedig a' M. Vásárbelyi Collegiumban különös kedveséggel és nagy bafonnal a' Philosophiában és Mathefisben Professori Hiva-talt viselt.

Az utolsó, kinek töllünk lett végső el-válásán mostan ke-sergünk, N. Tíft. Tudós Batzoni INTZE MIHÁLY Uram, az 1723-dik Eftendüben Sz. Mihály Havának 12-dik Napsján lép-vén-bé e' földi életnek théátrumára, mihelyt elméjének nemes te-betségei, mellyeket a' terméfkettől nyert vala, ki-nyilatkozni kez-dettenek; a' felid Musákkal való barátkozásban találta a' ma-ga leg kedvesebb gyönyörüségét, és a' Kolo'svári Réf. Collegium-ban az Oskolai Tudományoknak alsóbb gráditsain az Hazánkat azon idő tájban el-borító Pestis miatt következtet terhes akadá-lyok között-is ditséretes elő-menetellel által-menvén, 1740-ben a' Togátus Ifjak Seregében állittatott. A' kik között N. Tíft. CSE-PREGI

PREGI FERENTZ, VERESTOI GYÖRGY és HUSZTI GYÖRGY,
a' Tudós Világban különös tiszteletet és halhatatlan hírt és ne-
vet érdemlett Professzorok' Kormányozások alatt, elméjét a' ma-
ga tzeljára tartozó dolgoknak esméretével jelesen fel-kéfitvén,
a' Tudományok bővebb Kútfejeire vágyakozó kívánságának bé-töl-
tése végett 1745-ben Pünköst Havában a' Lejdaí nagy bíró Aka-
démia felé vevé utját, az holott-is amaz halhatatlan emlékeze-
tű és ritka tudományú nagy Férjsiak', u. m. SCHULTENS AL-
BERT, MUSCHENBROECK, HEMSTERHUIS, ALBERTI, és
ALBINUS tanításaikat vevén finor-mértékül, minekutánna a'
Tudományok körül fáradszhatatlan forgalmatosfággal és ki-tettzö
hákonnal négy Eftendök alatt forgolódott volna, onnan viszka
jövő utjában a' tudós világgal még bővebben-is kívánván esmér-
kedni, az Odera mellett lévő Frankofurtumi Akadémiában meg-
állapodék, és ottan-is az híres JABLONSKIt egy Eftendeig hal-
gatván, 1750-ben Mind-fent Havában kedves Hazájában fe-
rentsésen meg-érkezék. Itten eddig gyűjtött szép Tudománnyanak
tsak hamar illendő theatrumára-is találá, mivel a' midön mind
a' Sámsondi, mind pedig a' K. Szentkirályi Ekléfiákban meg-
érkezése után kevés idővel Hivatala adattatnék, a' Kolo'svári
Ref. Ekléfiának áldott emlékezetében még ma-is élő és virágzó
akkori első Papja 's Belső Curátora N. Tiszt. Tudós SZATHMÁ-
RI PAP 'SIGMOND Uram jeles talentomait ki-esmérvén, az
Eklésia meg-egyezéséből Sz. György Havának kezdetén 1751-ben
fel-vevé Káplányának. A' mely Hivatalát fíntén tíz Eftendök
alatt folytatván, az említett nagy Férjsfnak halála után 1760 ban
Actualis Papságra lépett; azután 1776-ban a' Kolosi és Kalota-
fegi Eklésiai Kerületben Espereftségre, 's e' mellett a' Kolo'svári
Ref. Ekléfiában az első Papi Hivatallal együtt Belső Curator-
ságra lépven, mind ezeknek viselésekben valamig ereje engedte,
tiszta, egyenes, jó Léلكi-esmérettel forgolódik vala. Ezen rendes
foglatatosfágainak tellyesítésekben való buzgóságával egyben-köt-

tetett különös gyönyörűségét nem-kevésbé emelte és életetette az,
a' mellyet ő néki az ő kívánsága férént való Házassági tsendes
élete okozott vala, és a' midőn 1752-ben Sz. György Havának
25 dik Napján a' Szüzek Seregének abban az időben egy kivált
ékecsége, és őb fájdalom! most már Néhai T. PATAKI SÁRA
Ajköny, N. Tek. PATAKI SÁMUEL Uramnak, Hazánk nagy
bíró és igen betses emlékezetű Esculapiusának 's a' Kolo'svári
Réf. Eklésia akkori egyik Belső Curátorának, és Tek. DÁLNOKI
MARIA Ajkőnyinak ferelmes Leányok véle Házassági Szövetségre
lépet, abban az órában földi élete' boldogságának egy leg neve-
zetesebb fundamentumát meg-vetette. A' mely Házassági életének
több kívánatos Gyümöltsei között, nyert vala ő az Urtól öt ked-
ves Magzatokat. A' kik közzül az elsőbök SÁRA és 'SUSÁNNÁ
a' földnek Lakosai tsak kevés ideig lehettenek. Az harmadik is-
mét SÁRA Tiszt. Tudós MÉHES GYÖRGY Uramnak a' Kolo's-
vári Réf. Collegium' Philosophiát és Mathesist tanító L. Professo-
rának igaz egyenes fívet viselő Házas Társa, és ez által 'SU-
SANNA, SÁRA, SÁMUEL és MÁRIA négy jeles Magzatoknak
édes Annyokká lett. A' negyedik MIHÁLY, az Orvosi Tudomány-
nak bölts Doctora, Élete kedves Párjától T. SZATHMÁRI PAP
KRISTINA Ajkőnytől, Tiszt Tudós SZATHMÁRI PAP MIHÁLY
Uramnak a' Kolo'svári Réf. Collegium' Théológiát tanító nagy
érdemű Professorának 's az Hágai Tudós Társaság' Tagjának és
Néhai Tiszt. RÉTYI DEBORA Ajkőnyinak igen kedves Leányok-
tól született, SARA, MIHÁLY, és SIGMOND fépen nevelkedő
tsemetekkel áldatott-meg. Az ötödik SÁMUEL, édes Attyának

el-gyengült állapotjában hat Eftendüktől fogva fogalmatos és nyomdokait követő segítő Káplánnya, hív Társával T. N. Vára di BARANYAI ÁGNES Afekonyyal együtt még egy kised SÁMUELekben találják örömeiket. Ezen különösön feretett Gyermekében nem különbben mint Házassági életében az Urnak áldásait bőv mértékben kostolta volt, de más felől a' Kereft-viselésben-is testének egétségét ostromlott nyavallyák miatt nem kevés része vala, a' midőn már fíntén 22 Eftendüktől fogva a' Köfvénynek kinos fájdalmai minden Eftendünként, sőt későbbre tsopor-tosabban-is meg-ujulván, erejét hova tovább inkább fogyasztották, a' mig végre ez előt mintegy öt Holnapokkal ágyban esvén, annak fenekére majd meg-mozdulhatatlanul fegeztetett, a' mely sullyos kinyai között ISTENéhez nyújtott sűrű fohászkodásai's nem régiben el-falasztott kedves Társa után vágyakozó fohajtásai után el-lankadva, ezen folyó Eftendüben Böjt elő Havának 24-dik Napján estvéli tizedfél óra tájban igen tsendes pibegéssel e' földön való mulatásának 72-dik, Papi Hivatalának 44-dik és Házassági életének 43-dik Eftendejében el-aluván, fívből ohajtott örökös nyugodalmára által költözött. Így lön vége azon Férjfiu földi Pállyájának, a' kiben az ISTEN Házához való buzgóság sebes lángal égvén, másoknak a' valóságos Búldogság' egyenes úttýára való vezérlésekben's fel-serkentésekben, fívre ható tanításaiival, buzgó könyörgéseivel, feretettel tellyes intéseivel, a' meg-keseredett fíveknek fel-emelésekkel, 's mindenek-előtt fénylő ártatlan életével, mint hív Lelki Páftor az Ur' Házának építésében fáradhatatlanul munkás vala. A' ki a' maga Házá-

ban

ban egy igaz hűségét viselő Házas Társnak és egy bőszen fe-
rető édes Atyának volt eleven példája. A' ki az igaz Atyafisá-
got, a' kétfinségtől távol járó és állandó hűséggel egyben-kötte-
tett barátságot, és az egyenes indulatból fármazott ember-fere-
tetet, mint kiváltképen való drága kintseit fivében zárvar a'
maga leg fentebb 's kedvesebb kötelességei közzé fámlálta, és
úgy-is gyakorlotta. Illy kedves és el-felejtбетetlen emlékezetű
Tanítójoknak el-mulásán sok Lelkek bánatba borúlva keseregnek,
a' kik ő tölle gyakor izben kedvetlenségeikben vigaptalást, két-
ségeskedéseik között oktatást és sérelmekben enyhülést vettének va-
la. Hozzája való fevetetének és tisztetetének állandó jeléül ezen
Emlékezet' Oflopát kívánta emelni

A' KOLO'SVÁRI REFORMATUM COLLEGIUM.

Háaz Iczsö Múzeum Tudományos Könyvtára

Székelyudvarhely

A' bio Pásztor butsuzik a' Nyájtól.

Rezső Múzeum Tudományos Könyvtára
Z UR veled! ISTEN' válaftott Serege,
Én mégyek; nyitva van az Egeknek Ege.

Oda indultam meg, 's immár oda mégyek,
Hogy ott-is az URnak áldozatot tégyek.
Itt hagyom e' rožban fetrengő Világot,
Meg-untam itt a' fok epeftő hívságot.
El-hagyom ezeknek házontalanságát,
El-nyervén helyette az ISTEN' Országát.
Az hól nintsen Inség, nints' semmi fájdalom,
Nints' munka, fáradság, kín, és aggodalom.
Nintsen itten helye a' fídalalmazásnak,
Híre sem hallatik a' rágalmazásnak.
Itten az irigység, mérgében nem éped,
A' más bódogságán fíve meg nem-reped:
Itt mérget nem forral senki-is magában,
Hogy másra önthesse azt bofzuságában.

Itt nem talál helyet a' dölyfös kevélység,

Sem az háborgásra kész békételenség.

Itten az igazat senki nem ragadja,

Hogy azzal vagyonyját másnak el-ragadja.

Mert itten lakozik fízetet, békeféség,

Itt van az Igafság, és örök idveség.

Az ide vezető jó utra tudjátok

Mint vezéreltelek, gyakran hallottátok.

Tudjátok, hogy a' mig közöttetek voltam

Nem másét; hanem az UR' Bevédét fíoltam

Tudjátok az *Hitet*, miként tanítottam

És a' *Szeretetet* mint prédikállottam.

Mútatam tinéktek az egyenes útát,

Melly az Idveségre vezérel és mutat.

Kerengő útakon nem vezéreltelek.

Hanem fész egyenes ösvényen vittelek.

Az élő vizeknek forrásai mellett

Hordoztalak, mint jó Pástoroknak kellett.

Híven legeltelek fész kies mezőkön,

Nem mérges füveket termő vad erdőkön.

Ugy tanítottalak, 's úgy ferkentgettelek,

És idveségesen arra intettelek:

Szerefsed az I S T E Nt, 's Felebarátodat

Kövesd Idvezitő felid J É S U Sodat.

Tartsd-meg Ennek minden parantsolatait,

Járd híven elődbe iratott útait.

Ama' Bóldogságra tfak ez az igaz út,

Valaki ezen jár, az Idveségre jut.

A' ki ez' egyenes útról más felé tér,

A' soha is igaz bóldogságra nem-ér.

Légyen lábaidnak világos ösvénye

Az ő Szent Bevéde és ditső Törvénye.

Tudd-meg! e' világló fáklya gyanánt léfzen,
Hogy ez-úton bátran járhattz és méréfen.
Bizzál! ettől soha el-nem tévellyedel,
Ha vakmerő-képen el-nem kevélyedel.
'S e' miatt valami vefedelmes útra
Ki-nem térz, akadván ott ártalmas kútra.
Ne bízakodj semmit tulajdon erődbe,
Az úton járj, melyet az UR tett elődbe.
Támaszkodj egyedül ennek Kegyelméhez,
Tfak ennek ragaszkodj erős védelméhez.
Tisztelj az Igét tisztán hirdetőket,
Kövesd híven e' jó úton Vezetőket.
Mert a' ki az I S T E N t igazán fzereti,
Annak Követeit soha meg-nem veti.
Az UR' útáiban ezek vezérelnek,
Nem másra, hanem tfak Jóra ingerelnek,
Nem egyebet hanem Virtuust prédikálnak,
Akkor-is jót téznek a' midőn dorgálnak.
Ezt mondják fzüntelen: Tégy jót, 's igafságot,
Kerüly minden gonoszt, minden hamifságot.
Ne kívánnnyad kárát Felebarátodnak,
Légy fzeretetére méltó, Szomfédodnak.
Tégy jót minden napon, valamit tfak tehettz,
Kerüly minden gonoszt valamit kerülhettz.
A' nyomorúttakkal tégy irgalmafságot,
Ne feralj fívedben semmi álnokságot.
Köfs az igaz Híthez jó tfelekedetet,
Szent, ártatlan, józan és jámbor életet.
Soknak; a' mit lophat mind jó ízü falatt,
És tfalárd Szív van a' külső Szentség alatt.
Te pedig Szívedben légy tizta 's ártatlan,
Minden jóra ferény és fáradhatatlan.

Igy léfzű áldott minden tfelekedeteden,
 Künn, benn, járásodban, minden lépésedben.
 Így dolgod akkor-is, hidd-el, fordúl jóra,
 A' mikor r'ád tsendül az utolsó óra.
 Jutrz változás- nélkül való bóldogságra,
 Mennyei Karokkal való Tárfaságra.
 Ott vígan ditséred a' Felséges I S T E Nt,
 Azt a' ki teremtet, és meg-tarthat mindent.

Ezen hívseges Lelki Pátrornak, Eintén 31 eő.
 tendőkről fogva kedves Collégájának emlé-
 kezetére írta *Badoki Jofef*. Coll. Professora.

MU'sám! kézüllj esmét fozmorú Nótára,
 Végy gyáf ruhát, *Myrtust*, 's menny ki Sir-Halmára,
 Annak, Kinek minap el-tűnt Elte Párját
 Sirattad, 's öntötted Könyveidnek árját.
 Fájdalmid úgy-is már fókáksá váltanak,
 Tzitherádról a' víg Nóták el-múltanak
 Mert az írigy *Párkák* komor tekintette,
 Minden örömlöket már ketté metztette;
 Midön *Pindus* Hegyről minket le-kergete,
 'S *Libitina* gyáfös Völgyére vezetete.
 Ah! még most-is vérrel buzog minden erem
 'S El-múlt víg napjaim', már nem-is esmerem;
 Midön meg-gondolom, hogy kiket tízteltem,
 És *Érdem Oflopot* nekik emeltem
 Szívemben; nintsenek, (jaj! mi már életem?
 Minden örömlömet velek el-temetem.)
 Nem ujjitom Sebét Papi Szent Rendünknek,
 Nem halmozom búját Gyülekezetünknek,

Nem bántom Sír Halmát PATAKI SÁRÁnak,
Sem VERESTOI GYÖRGY nyúgovó Porának,
Sem SÓFALVI JÓSEF' meg-hült Tetemeit,
Ki fegény Árváit hagyta, 's Édemeit;
Tfak INTZE MIHÁLYról lézen Éneklésem,
Tzitherámmal együtt, fomorú Zengésem.

Kolo'svárt teleped't KRISTUS' szép serege!
Homályban borúla örömödnek Ege.
Sirj! 's le-ne vetkezzed még-is gyáfz-ruhádat,
Söt már vastagabb gyáfz, váltfa-fel gúnyádat;
Vizek' forrásivá változtasd fejedet,
Follyó Tfatornákká tégyed két femedet;
Sirasd e' jó páftort, ki Téged' legellett,
Füves, 's siros mezönn, follyó vizek mellett.
Ki gyenge Bárányid ölében hordozta,
'S Nyájját Farkasoktól híven oltalmazta;
Ki apolgotója vólt a' beregeknek,
És vigasztalója a' Keseredteknek;
Ki mint *Mó'ses*, Törvényt fábott a' Rendeknek,
Mint *Aron*, Kegyelmet kért a' bünösöknek,
Ki ISTEN Igéjét híven Sáfárólta,
Menydörgött, ha kellett, 's Bünöft ostromólta.
Mint mikor az Égnek sűrű Villámáfi,
'S Azokat követő főrnyü tfattogáfi,
A' *Libánon*' kevélyly Tzédrufit ingatják,
'S A' magofis Halmokat ugyan tombóltatják:
Olly' vólt INTZE MIHÁLY, az ISTEN' félékében,
Mennydörgött, 's a' Bünös sárgúlt ijgettében
Mint Mennyei Világ, Pált földre ejtette,
Ugy ez Bünösöket KRISTUSHoz vezette.

Magyar APOLLOSnak hát méltán neveztem, *)
 Mert Talentumait magam is éreztem;
 Bölts, Ékesen szóló 's Példás volt életében,
 Sok hasznot tett KRISTUS Gyülekezetében.

Sirjatok Gyermekei e' kegyes Atyának,
 Tégyetek OZlopot az ő Sir-Halmának,
 Irjátok ezt arra: *Itt fekszik egy Atya,*
Kinek virtusinak áldott folyamattya,
Reánk-is ki-batott; mivel a' még itt élt,
Oktatást, Tanátsot, Költséget nem kimélt,
Hogy minket magához hasonlókka tégyen,
Azért áldott Pora nyugovásba légyen
 Sirjatok hiv Papi 's Professzor Társaim!
 E' bánatot együtt érző Barátaim!
 Ha Dávid Jonathánt méltán kesergette,
 Mi-is méltán Könyvet hullatunk érette;
 Jonathánunk volt ez, ki minket fiseretett,
 'S Társalkodásával meg-örvendeztetett;
 Én rézembről vérző szívvel emlegetem,
 'S örömet vele Sirjába temetem.

Mu'sám már Énekét tovább nem fojtatja,
 Mert a' bánat szívét rézekre fagatja.
 El-mégyek, 's Cupressust tézek Sir-Halmára,
 'S E' szókat fel-mettzem, annak Karéjjára:

Utozó!

---

*) Tzélozok az Idvezült felett mondott Halotti Tanításomra,
 (Tsel. XVIII. 24--28.) Mellyben meg-mutogattam, hogy, amaz Apol-
 losal méltán egyben hasonlítottathatik 's Magyar APOLLOSnak ne-
 veztettherik.

Utozó! állj-meg itt, nézz e' Sir-balomra,

Tudj-meg, ki tétetett itt nyugodalomra?

INTZE MIHÁLY, KRISTUS' hívséges főlgája,

Fő Kerektýén, Fő Pap, Kegyesség' Példája.

Menny-el, 's ezer Aldást hints Ennek Porára,

Mond: nyugodj, serkeny-fel Trombita fővárá,

Ama' napon, 's nyugodj JÉSUSSod' keblében,

Kit Szíved fízetett Tested' életében.

Ezen tsekély Versekkel kívánta, életében igen tisz-
telt, és fízetett Tiszt. Collegájának áldott emléke-
zetét, 's egyfíersmind holta után-is íránta való ér-
demlett Tísteletét, a' következendő Emberi Nem-
nek által adni Tordai Sámuel, Kolo'svári Réf. első
Pap, és Esperest.

Nagy ISTEN! Hát ismét bánat ér bennünket?

Ujjabb fíomorúság bádgýaftja fívünket.

Meg-febhetert fívünk bé sem gyógyúlhatott,

Imé más keserves febbel ujjittatott.

Nem elég é kedves Anyánknak halála?

Mely hírtelen ismét más bánat találá.

Még ma éztendeje kedves Szüléinket

Öleltük, és immár el-hagytak bennünket.

Kedves öreg Atyánk kit fívből fízerettünk,

A' ki örömfínkre vala még mellettünk.

Kinek-is írántunk való gondofságát

Meg-nem hálálhattyuk fíorgalmatofságát.

A' ki az Atyai Név mellett Barátunk

Vala, meg-hólt; senkit mellettünk nem látunk.

Illyen a' Világnak álhatatlansága.

Síkamló jég hátan épült bóldogsága!

Nints

Nints fépség, gazdagság, erő, vagy hatalom;
Véget vét mindennek egy gyázos Sír-halom.
El-válnak általa két egyező ívek
Egymástól, kik voltak tökéletes hívek.
Kedves édes Atyánk te-is el-mégy tollunk,
Jóbb életre vágyol, távozól mellöllünk.
Jó Lélekkel 's híven főlgáltad URadar,
Siettz, hogy el-végyed Menybe jutalmadat.
Az Urnak befédét, példás buzgósággal
Hírdetted, különös főrgalmatofsággal.
Mindenekhez vóltál tizta fővesésséggel,
Nagyhoz, és kitsinhez egyenes hűséggel.
Az UR' befédjéből vigasztalást főltál,
A' mikor bánatos hívek között vóltál
És mint Szent Befédje' hűséges Sáfára,
Vóltál Juhaidnak böl dogítására.
Hűséges Társ valál míg ISTEN éltette
Kedves édes Anyánk' 's tollunk el-nem vette.
Mi hozzánk-is vóltál főves barátsággal
És példás Atyai főrgalmatofsággal.
Szelid ártatlanság vólt minden beféded
Szájaddal mindenkor meg-egyezett főved.
Ezért a' mélységes bánatoknak árja,
Keserves fővünket egézfén el-járja.
A' midőn zemléljük, hogy el-hagyf bennünket,
Nem lehet le írni, keserűségünket.
De mit tégyünk; mert ez az UR' akarattya.
A' ki e' világot, böltsen igazgattya.
Sok fenvedéfídet már meg-eléglette,
Hofzás fájdalmidat egézfén el-vette.
És a' mit ő tölle főv-fakadva kértél
Meg-nyerted; mert örök nyugodalmat értél.

Tsak fél ektendeje, hivséges Társadat
 El-veztvén zemléltük könyv-hullatásadat.
 Már most együtt vagytok ama' bódogságban,
 Örvendvén az örök halhatatlanságban.
 Nyugodjatok mig nem az utolsó óra
 Fel-serkent, 's bé-vízen ama' bódog jóra,
 Én pedig Nevetek' örökké tiztelem
 Jó-téteményteket zívemen víselem.
 Mind addig mig egyzer nékem-is halálom
 El-jövén, helyyemet veletek találom.

Néhai édes Attya halálát így kefergi
Intze Mihály Orvos Doktor.

EMber! ki ez Világ' piattzán sétálgartz,
 'S öröm Tengerében kedvedre úzkálgartz,
 Álj-meg egy kevésé, 's fordítsad femedet
 Magadra, és nézd-meg zemefen ügyedet!
 Tudom egy elsőben bódognak esméred
 Magadat, mert a' Jót mint kell úgy nem méred.
 Annak külső héjján tsak meg-állapodól,
 Belső velejére menni tartózkodól.
 Azért hogy valami zemedet, 's füledet
 Kedvesen mulatja érzékenységedet.
 Azért hogy az öröm pirosuló Borából
 Bódúlva nem érzed semmit zákánnýából.
 Talám Bódogságod az égig emeled,
 Magadat mindentől már mentnek képzeled.
 De nézd tsak e' Világ' tündéres formáját,
 Miként változtatja naponként ortzáját.
 Nézd miként változnak Országok' dolgai,
 Hágna, vagy meg-esnek azoknak Szólgai.

Nézd miként hulnak-el Ifiak és Vének,
Rabjai a' Szülék' 's Gyermekek' fívének.
Nézd, és jó előre készítsd magadat
Bánathoz, ki vígan töltöd ma napodat.
Imé ha ma együtt vagy Szerelmeseddel,
Holnap egy fetét bólt fedez bé Testteddel.
Ha ma fírf, 's meg-bódult elméd tfak tekereg,
Holnap fíratattól, 's rájtad más kesereg.
Egy főval, ki most vagy, holnap immár vóltál,
A' mig eztet írom addig már meg-hóltál.
De ha mind ezek-is fagyos jég fívedet
Meg nem lágyíthatják értz keménységedet
Tám a' jelen való példák jól bé-hatnak
Szívedre, és leg jobb Tanítást adhatnak.
Nézd hát egy Fíunak keserves bánattyát,
Midön jajgat, hogy el-vezítette jó Attyát
Nézzed égy jó Aryát a' Fíu mint fírat
Szívének sebére nem találhat írat.
Nem ; mert érzi méltó Keservének árját,
Tudja nem találja sohólt-fel a' Párját.
Egy oly' Arya vólt ez kinél jobb nem lehet,
Igaz példát rólla minden Arya vehet.
Gyermekeit híven 's igazán fzerette,
Egyiket a' másnál jobban nem kedvelte.
Bennek találta-fel főbb gyönyörüségét,
Hogy el-vette ISTEN fele Segítségét.
Nehéz vólt ha egy nap őket nem láthatta,
Mi bajok -- mindjáraft azt tudakoztatta.
Tudta e' mellett bólt Tanátsal éltetni,
Mindenben egy Arya tíftit el-követni.
Tanátsát mindenkor az időkhöz mérte,
Utólför-is őket egyefségre kérte.

Egy szóval Atya volt mind kezetetében,
 Mind Gyermekének jó nevelésében.
 De mit beféllem én egy Atya' jóságát,
 Kinek mi jól tudjuk hozzánk buzgóságát.
 Ezzel tsak febaremet nagyobbra nevelem,
 Keferüségemet még inkább terhelem.
 Nyugalmat adott már az ISTEN ö néki,
 Sok kinjai után az egekben Széki.
 De én kedves Atyám mind végig tisztellek,
 Porodat-is áldom a' mig tsak lehellek.

Néhai édes jó Atyát így sirattya Ifiabb *Imre*
Sámuel, a' Kolo'svári Réf. Ekklesiának edgyik
 méltatlan Lelki Tanítója.

Meg-jajdul a' Hegy, Völgy, erdő, 's mezo körül,
 Mikor a' meg aggott Czedrus földre terül;
 A' lárma egy élő fától máshoz mégyen,
 Hogy mindennél a' lett eset tudva légyen;
 Panaszolják mintegy halotti lármával,
 Mint bánt a' dühös fél e' nagy élő fával!
 Oda van, így szólnak erdők' leg szebb fája,
 Nem tér az idegen útas már alája.
 Add vizza oh félvél! erdők' ékekségét,
 Add vizza a' fáradt útas békekségét!
 Az erzetetlen fa érzékennyé lézen,
 Ha meg-aggott Társán a' fél erőt vézen.
 Hát némább légyek-e én a' néma fánál?
 'S halgatsak, ha más sir egy öreg' Sírjánál?
 Im' egy tiztes öreg, az UR' hiv Szólgája
 Elöttem; kit le-vert az halál' szabbája!

Hallgassak-é még-is? 's ne jutna eszembe,
Hogy így áll velem-is az halál még fémbe?

Söt e' tisztes Öreg Sírjánál meg állok,

'S ezt kiáltom, *Ti is, én-is Sírba fállok*

'S óh vajha olly' erős főzattal bírhatnék,

A' Világ' lármáján hogy kereftül hatnék!

Hogy bár tfak tiz kevély, 's fenn-héjjozó menne

E' Sírhoz, hogy oztán alázatos lenne!

Hogy a' vakmerő egy minutát találna,

'S tfak egy pillantásig még magába fálna!

Hogy --! De lehetne-é a' fő a' példánál

Meg-hatóbb, a' Világ' fenn-néző Fiánál?

Nézd! a' példát millyen kevélyen meg-veti!

'S hidd-el oztán, hogy ha főllaz nem neveti!

De hát halgassak-é? Nem! Nem néktek írok

Kevélyek, Te a' ki nem neveltz, ha írok,

Te! ha tertzik olvasd végig e' rendeket,

Jöjj a' Sírhoz, 's keress el-rejtett kintseket.

Ki vólt hát? azt kérded, a' kinek Sírjához

Hívlak, mint egy kintfel rakott Kamarához

Ha, a' ki létének fő tzélját esméri

'S Éltét e' felséges esmérethez méri;

Ha a' ki az élet javát úgy hafználja,

A' mint e' fő tzélhoz illőbbnek találja;

Ha, a' kinek lelkét, míg e' földön múlat,

Mindég nemesíti ez a' Szent indulat,

Hogy a' hól tfak lehet mindenütt segitsen

Mindennek, 's mindenüt hafználjon, 's építsen;

Ha, mondom, mind ez, egy igaz Böltsnek képe:

Egy bölts Atyát írat itt az ISTEN' Népe.

Egy Atyát, egy Papot, egy ISTEN' Szólgáját,

Egy Páfztort, ki híven légeltette nyáját

INTZE MIHÁLYt, kinek az Ige fájában

Ollyan vólt mint a' tűz az UR' Templomában,

A' füleken által bé a' szívre égett,

'S éreztette mint-egy, a' leg föbb Felséget,

A' tévelygőt igaz útra vezérelte,

A' bánatba merült szívet fel-emelte,

Meg-tölt a' vakmerő lélek félelemmel,

Mikor szólt; sirt, nyögött, 's meg-tért kegyelemmel.

Ha nem segíthetett valakinn, úgy érte

Le-borúlt 's az ISTENT Kegyelemért kérte.

Ö midőn az élet' útát mútogatta,

A' mutatott utat maga-is folytatta.

E'ként vólt nyájának nem csak tanítója

Vezére, nem csupán csak út-mutatója!

De úgy van - - ti élő özlopok! szójatok,

Tudjátok ti jobban, bátor én halgatok.

Tsak hogy midőn könyvben feredik ortzátok

Érte, jutalomnak azt ne gondoljátok!

Vagy tám réz özlopot gondoltok, hogy kérek

Néki? vagy a' Jóknak tám ez elég bérek?

Mitfoda a' márvány, avagy réz özlopra

Mettzett név? hogy vágygyon az érdem azokra!

Egy a' Siron innen hagyott jó ítélet,

Egy az halál után képzelt rövid élet.

Még alig hízott-meg a' féreg Porodból,

'S nézd egy darab kő lett márvány özlopdoból!

Sőt addig-is, a' mig özlopid fenn álnak,

Már rég, rabjává lett neved az halálnak.

'S az igaz érdemnek óh mely kitsiny bér ez

A'hoz-képest a' mit valójában érez!

Több ennél ha élő özlopot emeltél

Magadnak, de így-is még keveset nyertél.

Többet; mert ezeknek minden inkább hízen;
 De ez-is nevestől együtt sirba vízen
 Nem nem! a' bért nem-is ti tölletek vártá
 Ott fen az ISTENnél! a' hól meg-találta.
 Ne-is kívánjátok az halál' karjából
 Ki-ragadni; hogy már kézült nyugalmból
 A' végzett munkára fáradtan meg-térjen,
 'S a' ki-tölt időhöz még időket mérjen.
 Nem nem! nyugodjál már el fáradt hív Szólga!
 Kinek van itt, mint ott néked, a'ként dólga?
 Nyugodj! a' JÉSZUS-is terhes munkájában
 El-fáradva, e'ként pihent Szent Sírjában!
 'S ha a' Kereft sulyát meg-könnyebbitette
 Mindennek, a' ki azt utánna fel-vette
 'S ha te-is, a' midőn nyavalyát fzenvedtél.
 Örvendettél rajta, hogy Tanítvány lettél:
 Örvendj most mert a' Sír már édesebbé lett,
 Mert a' Sírban alutt maga-is az Élet.
 Örvendj mert meg-van már ferény munkád' bére
 A' mellyet érdemlett ama' Szentnek vére.
 Menj a' Sírba bátran ne fély a' férgektől,
 Tudod vízfőa kéri porod' még ezektől,
 Akkor mint egy álom után meg-frisülve
 Kelf-fel, 's uj testben mégy az égig repülve.

Vadas Pál Poéták Tanítója.

Ismét egy új tlapás ferefti ortzámat

Könyvekben, 's panaszos jajra nyitja fázmat!
 Kedves jó Nagy Atyám! óh hova távozó!
 Ujjabb gyáft a' gyáfta óh miért halmozó!

Jer sirjatok velem kedves Testvéreim!

Elegyítsétek-meg panaszos könyveim'.

Sirjatok mert egy ily' félid Nagy Atyának

Sirján rám magok a' Vadak-is sírnának!

Apolgató karját nem nyújtja felétek

Többé; fêmei-is ímé mely fetétek!

Nem jó több édes hang kékült ajakáról,

Nem rebeg veletek a' Vallás titkáról.

Mind ez az halálnak esett bírtokában,

Nem tér-meg. Hijában firok, óh hijában!

De úgy van! Mint egy tör úgy tűnik ezembe

A' helyy, az halállal az hól állott fembe.

Az hól már eddig-is oly' sok nyögésekkel

Fáradott a' kinzó 's halálos sebekkel.

Ah! 's hát kívánnám-é, hogy még-is fáradjon,

'S ohajtott nyugalma még tovább haladjon?

Nem nem! óh mely édes álom ez, a' melyet

Talál az el-fáradt, fénvedése helyyet!

Most most szabadúl-meg kinos römlötzből,

'S mosolyogva néz le az Egek egéből.

El-válok hát tölled, bár igen sajnállak

Kedves jó Nagy Atyám! ismét fel-talállak.

El-válok, de képed' fívemben viselem

Mind addig, mig ismét együtt lélek velem.

Igy kesereg kedves Nagy Attya halálán
Méhész Sámuel. Syntaxista.

V É G E.

Haáz Rezső Múzeum Tudományos Könyvtára
Székelyudvarhely